

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v pondelkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.20, z dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četrtletno K 5.—, mesečno K 1.70. — Za izozemstvo celoletno K 80.—. — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti ime in priimek. — Telefon številka 118.

Vesti o bolgarskih zmagah neresnične.

Kdor išče najde.

Pismo iz Belgrada.

Belgrad 21. jun. (4. jul.) 1913.

Pred kolodvorom.

»Danes pridejo Bolgari«, to je bila »parola del giorno«, a nikdo ni vedel kdaj. Niti časopisje ni bilo o tem obveščeno. Govorilo se je, da pridejo ob 2. uri, drugi ob 3. uri in zopet drugi ob 4. uri popoldne.

Ni čuda tedaj, da so se zbirale množice ljudstva že takoj po kosilu, hoteč si zavarovati ugoden prostorček, odkoder bi mogli najbolje videti prihajajoče »slovanske brate«.

Kmalu po drugi uri napotil sem se proti postaji.

Trotoarji na kralj Milanovi ulici so že bili precej napolnjeni na obeh straneh in kavarniške mize, ki se navadno solnčijo prazne pred kavarno, bile so danes vse zasedene.

V knez Miloševi ulici popravljajo tlak in ob straneh leže veliki kupi kamenja in zramoza in tu in tam celo tramovi; vse te vzvišene točke so danes služile za gledališke tribune. Celo drevje ob trotoarjih in pred finančnim ministerstvom je dobilo važnost v očeh gledalcev.

Po vseh ulicah pa so še vedno prihajale nove trupe proti kolodvoru, kjer pa je bilo že vse natačeno. Z muko sem se preril do vhoda, kjer me je straža (vojak III. poziva starcev) strogo zavrnila, češ da nimam kaj iskati na peronu. Končno sem bil vendar uslišan in vstopil sem na peron. Tudi tu je bilo že precej ljudi, restavracija pa je bila popolnoma zasedena.

Bolgarski ranjenec.

Pred policijsko stražnico na peronu je stala precejšnja gruča radovednežev. Približam se in vprašam, kaj je. Odgovorili so mi, da je ranjen bolgarski častnik in ker ga nočejo nositi po ulici v bolgarski uniformi, kar bi v občinstvu vzbujalo preveliko radovednost in vznemirjenje, preoblečijo ga v srbsko uniformo.

Kmalu nato so res prinesli iz stražnice štirje vojaki precej priletne, kosmatega moža, v uniformi srbskega pešca. Na ta primitiven način se noben človek pred kolodvorom ni zmenil zanj, misleč si, da je eden onih nesrečnih srbskih ranjencev, ki prihajajo dnevno v Belgrad.

Seveda, že na vratih ga je takoj vprašal neki priprost kmetič:

»Iz kojega si puka?«, misleč si, da morda pozna kakega njegovega znanca. A ni dobil odgovora.

Novi srbski ranjenci.

Kmalu nato je prisopihal dolg sanitetni vlak z okrog 500 ranjenci.

Ker je pomanjkanje prevoznih osebni vagonov, namestili so jih v vagone za konje. Reže — ranjenci so ležali na slam, pod glavo pa so imeli svojo »turnistro« (telečnjak). Večinoma skoraj same ranjene noge in nikdo ni mogel hoditi, nosil je zmanjkalo in treba jih je bilo nositi na rokah v kočije.

Eden teh ranjencev je bil ranjen v bok — pod hrbtom, k sreči mu je predrto samo meso skozi in skozi z bajonetom, tako da ni zadeto glavno odvajalno črevo.

Drugi je imel razparan trebuh, da so mu čreva izstopila na dan. Živi, ampak kako? Obledo ima na trebuhu vso razrezano, ker so mu zdravniki v naglici, da jim ne umrle v rokah, strgali obleko raz njega, ga za silo obvezali in tako je srečno dospel v Belgrad.

Belgrajske gospe so se danes že bolje izkazale, mogoče zato, ker je bil lep dan. Ranjenci so dobili konjaka, vina in cigarete.

Komaj so odšli ti ranjenci iz postaje, že priropota drug sanitetni vlak in zvečer se zopet dva pričakuje. Dijaštvo, ki zopet uživa neprosto-voljne počitnice, zelo poživljeno prenaša ranjence, da se jim kolena šibe, ko prenašajo štirje fantiči odraslega moža.

Bolgarski vjetniki na postaji.

No, končno smo dočakali, da se je Kmalu nato prikorakata dve sokih gostov.

Najprej sta primarširala dva močna oddelka stražnikov, ki so izgnali vse ljudi iz perona razen narodnih poslancev in častnikarjev.

Kmalu nato prikorakati dve stotnji vojakov z nasajenimi bajoneti in napravite špalir za »mile brate« Bolgare.

Med zblijanjem dobrih in slabih dovtipov in šal, potekal nam je čas še precej hitro.

Navzočih je bilo tudi več višjih častnikov in civilnih oseb.

Novi žandarmerijski poveljnik za celo Srbijo, naš rojak, gospod polkovnik Vukasovič-Stibelj je bil tudi navzoč in je osebno inšpiciral stražnike.

No, vendar enkrat! Vlak prihaja. Stražniki so nas le s težavo zadrževali nazaj, ker vsak je silil v ospredje.

Vlak se ustavi.

Najprej izstopijo naši vojaki, ki so spremljali vjetnike. Naši pešci so bili v popolni bojni opravi: neizogibna puška z nasajenim bajonetom, te-

lečnjak in čez njega zviti »mantel«, okrog vratu ovito kapuco, ob bokih torbo in kositero posodo s steklenico, pas s patronami in poleg tega pa še »patrontašeljne« spredaj in zadaj, ob strani pa so še nekateri nosili po eno ali dve bombi, privezani na jermenu.

V tem pa so že izstopali tudi Bolgari...

Počasi so lezli iz vozov in gledali potuhnjeno v tla.

O je! Kaj to so oni Bolgari, kateri so si pridobili način simpatije celega kulturnega sveta za časa prve balkanske vojne?!

Počasi so se vravnali v dvojno vrsto. Najprej dva zdravnika, potem 17 častnikov in najprej doli 1335 vojakov.

Žurnalstom je bilo dovoljeno, da si približe ogledajo te ljudi. Čimboli smo se približevali mostu, tembolj smo bili zaročarani.

Vtisi.

Neznosen smrad nam je udarjal v nos in sicer nekako tako, kakor bi stopili v hlev poln kozlov. (Cenjeni čitatelji mi že oprostijo izraze v tem stavku, ker to kar pišem, je golo in nespremenljivo dejstvo.)

Sicer pa ni čuda. Celih devet mesecev živeli so vedno pod milim nebom, nikdar se najbrže niso niti obraza umili, kaj šele preoblekli.

Obrazi zaraščeni in strašno upadli, znak, da je bil glad pri njih neredek gost. In obleka? Raztrgana, v samih cunjah, zamazana od blata, črevlje pa z dobro ventilacijo in prsti so poželjivo gledali v svet.

Videl sem Turke tudi v zelo slabem stanju, a samo Arnauti se morajo primerjati k temu poosebljenemu beraštvu Bolgarov.

Bolgarski komiti so bili pa naravnost drzni in predrzni, smejali so se nam v obraz, medtem ko so drugi hlinili ali pa morda čutili sramežljivost.

Častniki izgledajo nekoliko bolj in se je takoj poznalo, da imamo pred seboj inteligentne ljudi. Prijazno so se pogovarjali z dvema žurnalisti, ki sta govorila bolgarsko.

En žurnalist jim je očital, zakaj so tako podlo in barbarosko ravnali da so natakili na puške bele zastave, češ da se udalo, a ko so se približali Srbom, so naskočili te poslednje z bajoneti. Zatrjevali so, češ da to ni res, Bolgari bi se takih podlih sredstev nikdar ne posluževali. Ko se jim je pa dokazalo z avtentičnim telegramom tujeja konzula, so se izgovarjali, da je to storilo morda mostvo brez vednosti poveljnikov.

Tajili so tudi to, da so pobili v vojnem srbskem lazaretu na bojišču, potem ko so poglali s svojim podlim

in zahrbtnim napadom Srbe v beg, vse ranjene Srbe z bajonetom in puškinim kopitom, a tudi to so videli na svoje oči tuji konzuli.

Končno je rekel neki častnik:

»Storili smo samo svojo dolžnost, dasi nam je srce vevalelo drugače.«

Odhod iz kolodvora.

Med tem so se uredili kolikor toliko in kmalu je korakala — bolje lezla — dolga vrsta nesrečnikov, ki imajo tako slabe in nezmožne ljudi na krmlju svoje domovine.

Ob obeh straneh so hodili vojaški s puško na rami.

Kakor živ telefon je završalo naenkrat med občinstvom: »Že gre-do« in se ponavljalo vedno naprej in naprej.

Le s težavo so vzdrževali red stražniki na konjih in peš. Vse povsod je bilo celo morje glav. Cel Belgrad je delal špalir »bratom« Bolgarom.

Ker smo bili opozorjeni, da se nahaja še na postaji oni lunaški podnarednik Miloš Aleksič, ki je vjel cel bolgarski štab in zaplenil važne dokumente, obrnili smo se nazaj na peron.

Dobili smo ga ravno, ko je spravljal konja iz vagona, katerega mu je podaril v znak občudovanja bolgarski polkovnik, ki je bil vjet od Miloša s celim štabom.

Ta podnarednik je poveljeval četi 36 mož in z njimi se je priplazil za hrbet Bolgarom, obkolil naenkrat štab in zahteval predajo. Kdor od navzočih Bolgarov bi streljal ali klical na pomoč, bil bi otrok smrti. Udal se so. Hrabri podnarednik je zaplenil ves arhiv, v katerem se nahaja med drugimi važnimi dokumenti tudi proklamacija kralja Ferdinanda na armado za vojno s Srbijo in Grško, znak, da so Bolgari pripravljali že dalj časa oni žalostni in podli napad z dne 17. (30.) jun. sočasno na Srbe in Orke.

Tako je srečno privedel v srbski tabor vse vjetnike.

Pri tej priliki podaril je bolgarski polkovnik hlabremu podnaredniku svojega konja, sabljo in daljnogled s privoljenjem srbskega vojnega poveljstva.

Ko je spravil podnarednik konja iz vagona, so mu vsi stiskali roko in mu častili, tudi častniki, nato je zasedil konjička, opasal sabljo, obesil daljnogled krog vratu, čez rame, potem pa je pogljal konja in kmalu prehitel vjetnike, katerim se je postavil na čelo.

Ljudstvo ga je burno in navdušeno pozdravljalo, on pa se je držal kot kralj in salutiral na vse strani.

»Živio Aleksič!« vršalo je na obeh straneh ulic, koder so hodili.

Pred kraljevim dvorom.

Vedno med gostim špalirjem desetisočere množice radovednežev pomikal se je spreved le počasi dalje.

V prvi vrsti so jezdili štirje stražniki, za njimi pa junak dneva podnarednik Aleksič, povsod frenetično pozdravljan.

Za podnarednikom je korakala četa oboroženih vojakov, za njimi pa vjetniki in spremstvu množičnih bajonetov.

Vjetniki so bili razdeljeni v dva dela, v sredi pa je zopet korakala močna vojaška eskorta.

Zadaj pa zopet vojaški in stražniki na konjih.

Tako smo dospeli do kraljeve palače.

Na balkonu se je pojavil sam kralj s svojimi adjutanti.

V tem trenutku je zadonelo na vseh straneh v viharnem navdušenju »Živio kralj Petar!« in ta klic se je ponavljal vedno znova.

Ko so dospeli prve vrste vjetnikov do balkona, je Aleksič obrnil konja proti kralju, postavil se v stremena, salutiral in zakričal iz vsega grla: »Živeo kralj!« V ljudstvu se je odzval gromovito: »Živeo!«

Kralj je salutiral in je držal roko ob kapi vse dotle, dokler se ni poslednji vjetnik oddaljil od palače. Tudi premaganemu sovražniku je izkazal čast, katera pristojna med kulturnimi ljudmi.

Tako so odšli vjetniki v grad celo pot med gostim špalirjem navdušenih Belgrajčanov.

Gospod polkovnik Vukasovič.

Od postaje sva šla skupaj z gospodom polkovnikom, ki globoko obžaluje te krvave dogodke, kateri zasedajo v Jugoslovanstvo skoraj nezaključeno rano.

»A verjemite mi,« je rekel gospod polkovnik, »Srbija teh dogodkov ni kriva, ona je storila vse, da do tega ne pride. Vsa odgovornost pada na Bolgarsko.«

Po onem strašnem in podlem napadu Bolgarov, ki je prišel na Srbe popolnoma nepričakovano, je srbska vojska na vseh bojiščih zmagovala.

»Gospod polkovnik, ali se kmalu konča ta vojna?« vprašal sem.

Gospod polkovnik je skomizgnil z rameni, razširil roke in jih zopet sklenil ter molčal, hoteč s tem reči, da je smrtnikom neznana bodočnost.

Nato mi je dejal, da je bolgarski narod vsega pomilovanja vreden, ker mu vladajo tako podli elementi.

Veseli me je, da govori gospod polkovnik še vedno tako dobro

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dalje.)

In takrat jo je navdala prav dobra misel; zato je rekla o Šimenu: »Morebiti ga pošilja sama previdnost božja...«

V brlenju leščerbe je pokazala drvarju hčer Gregorja Lemetra, rekot:

»Poznate jo, kaj ne?«

»Marta Lemetrova... tukaj,« je zamoljal drvar.

»Da, in ne sama... Vidite? Svojo malo hčerko ima pri sebi.«

»Otroka! Ali... Ali Gregor...«

»Gregor ne ve zanj, Gregor misli, da je njegova hči daleč odtod. In zato ne sme najti, ko pride semkaj, niti otroka, niti matere.«

»Po tem takem morata oditi.«

»Oditi, Šime; z vami!«

»Z mano!... Pa kam je namenjena?«

Marta je stopila odločno naprej in odgovorila namesto Jere:

»V Pariz!...«

»V Pariz!« Drvar je plosnil z rokami: »Zveznica je vsa v pruskih rokah; kvečjemu, če bi šli do Šomonta, od ondat na jug in po ovinkih nazaj proti Parizu. A do tja je kakih sedemdeset kilometrov poti.«

»Šime... ali je ne bi bilo mogoče spraviti do Šomonta?«

»Kako?... Saj veste, kaj so nabili na županstva: Da brez njih dovoljenja ne sme nihče iz občine.«

»Šime,« je vztrajala starka, »tudi meni bi storili uslugo...«

»In rada jo plačam,« je zaprosila Marta s tesnobno se davečim glasom. »Sto frankov bi dala tistemu, ki me spravi v Šomon... Ali vam je sto frankov dovolj?«

Šime jo je pogledal z velikimi, nevernimi očmi. Toda starka je pokimala:

»Gospodična ima denar, Šime... Lahko vam jih plača...«

»In rada jih, od srca rada!«

Ponudena svota je bila omamila dolgega Šimna.

Sto frankov!... Zaslužiti v par dneh več, nego bi dobil, ako bi sekjal cel dolg poletni mesec od jutra do večera...!

»Povete,« je zaprosila ona goreče, »ali poznate pot?«

»Kako je ne bi poznal... Treba je iti po Trofontenskem gozdu, zaviti okrog Vasija in slediti na to reki do Sv. Blaža... Ko sem bil še mlad, sem večkrat opravil to pot in hodil celo noč...«

»No, vidite — če je mogoče priti v eni noči...«

»Vi se žalite... V eni noči, pravim, se pride šele do Sv. Blaža od ondat pa do Šomonta pa je še dolga pot. In ženska, z otrokom v naročju, sedemdeset kilometrov, skoraj ves čas po gozdu... Vi, reva, ne dospete nikoli...«

»Kaj pa z vozom?« je vprašala Jera.

»Hm! Z vozom ne pravim, da ne.«

»No, vidite... Vaša sestra ga ima; in če dobi nekaj odškodnine, ga gotovo rada zapreže. Pri njej, v gozdu, itak ni Prusov, da bi ji branili.«

»Samo če bo hotela, ako ji ne povem, za kaj ga potrebujem!«

Jeri je šinila v glavo pametna misel:

»Recite, da ima gospod Gontard sporočiti županu pri Sv. Blažu nekaj važnega... zaradi Prusov, in da se mora obrniti do nje, ker pazi Jo Prusi na vse konje v vaši...«

»Res, to bi ji lahko rekel...«

»In ponudite ji denarja,« je dejala Marta nestrpno. »Ponudite ji štideset frankov...«

Tako so se domenili. Nedolgo potem sta izginila Marta in Šime v noč; ona je stiskala v naročju svojega črvička, on pa ji je nosil culo, v katero je bila povezala vse svoje imetje...

Jedva četrte ure nato so se oglasili pred Jerinimi vrati drugi koraki. Starka je hitela s svojo leščerbo na prag:

»Semkaj, semkaj!... Slaba pot, kaj ne da? Ej, seveda, k Jeri še dolgo ne bodo gradili lepe ceste...«

Postelja je bila že pripravljena.

Z globokim poklonom je nagovorila starka ranjenca, ki se je smehljaj trudoma, izmučen od napore pot:

»Ah, ubogi gospod... preveč do brega bivaljšča vam ne morem ponuditi! A streči vam hočem po svojih najboljših močeh... Saj sem večša temu... nemara so vam že povedali... pomagala sem marsikateremu, ki je bil zdravnik že obupal nad njim...«

»Hvala vam!« je zamrmal kapitan d'Ormoa in se dal položiti z naslodo na revno ležišče, kjer je zavzdihnil od zadovoljstva.

Sicer pa je Anton razložil Jeri: »Gospod kapitan je že obvezan, in ne potrebuje za zdaj drugega kakor počitka.«

»Ah, tega mu ne bo manjkalo pri meni.«

Koleselj z Marto in Šimnom je škripal po gozdni poti. Bleda oranžasta progna na vzhodnem nebu je oznanjala dan.

XIII.

Vohun in izdajalec.

Kmalu je prišlo na dan, da je podporočnik fon Hinten izginil: pogrešali so ga pri jutranjem pozivu. Tudi k oficirskemu sestanku, ki se je vršil takoj nato, ga ni bilo.

Ugibali so med seboj:

»Kje je nočeval? V gradu? Po- šljimo pogledat — nemara je bolan.«

Anton je čakal že na svojem mestu in imel odgovor pripravljen.

»Ne vem, kje je,« je odgovoril s svojim zamolkim glasom. »Ni se vrnil sinoči.«

Vojak je odhitel z odgovorom. Osupli oficirji so zbirali svoje vinčene spomine.

»Posilvil se je na dvorišču... Ne, vraga, kdo ve natanko? Morda je kolovrčal v vas...«

General fon Hercog je naravnost obrvil:

»Ali je bil slabe volje... ali bolehen?...«

»Narobe! Zelo vesel je bil... kakor mi vsi.«

»Potem,« je rekel general trdo, »kapitan Šmit, vzemite s seboj ljudi, pojdite v grad in napravite strogo preiskavo... Podporočnika je treba najti, tako ali tako.«

Oblastno je zapel zvonec na grajskih vratih. Anton je pritekel in odprl.

»Vi ste tisti, ki ste rekli enemu naših vojakov, da niste videli častnika, ki je nočeval tukaj?«

»Da, rekel sem, da se oficir ni vrnil v grad.«

»Kako veste to?«

»Ob ukazu gospe markize sem ga čakal vso noč, da mu odklenem.«

»Kje je njegova soba?«

»Evo jo.«

Oficir je preletel z naglim pogledom. Vse je bilo v popolnem redu, celo svečam se je poznalo, da še niso bile prižgane.

»Kje je grajsčakinja?«

»Gospa markiza še ni zapustila svoje sobe.«

slovenščino in sva prišla tudi na domače polje.

Povedal sem mu, da imamo tudi pri nas ljudi, ki bi radi vladali po bolgarskem receptu etc., da naj bi se navduševali za Albance, Srbe in Hrvatke pa moramo sovražiti radi naše narodnosti.

Brdki smehljaj je zaigral na ustnih gospoda polkovnika in pod vtisi današnjih dogodkov sva se ločila.

Mars.

Poročilo iz Rumunije.

Galac, 5. julija.

Tu je sedaj popolnoma vojno stanje. Ob 4. popoldne gre godba s trobentači skozi mesto. Mobilizacija je v obširnem številu do 450.000 mož. Kar se je vršilo tu zadnje dni 2., 3., 4. in 5. to so dododki, ki jih je težko popisati. Cel dan hrum in šum oboroženih čet po mestu, v šum oboroženje in krik po ulicah, medklici proti Belgariji, se naenkrat razvije vihar orogčenja proti Avstriji. Vojno navdušenje je veljansko. Hotel sem vam nekatere dogodke telegrafično poročati, pa na rosti ni spregel. Morebiti niti tega pisava ne dobite, ker je promet ustavljen in namenjen samo vojaški oblasti. V mestu sprejemajo prostovoljce, ki se vračajo od vseh strani. Poklicali so rezerviste 2., 3., 4. let nazaj. Sinoči ob 2. je bil dan glavni alarm, danes že marširajo čete na bolgarsko mejo. Vlaki, ki prihajajo v mesto so nabito polni vojaštva. Med vojaki je prav veselo navdušenje. Cel dan se vrši transport, da se človeku zdi, da smo prišli v one stare čase, ko so šli celi narodi na vojno. — Pristanišče je zastraženo z vojniki. Nakladajo na ladje moštvo in razne potrebščine, kakor da je človek navadno blago, ki ima to prednost, da se giblje sam tako, kakor mu ukažejo drugi. Narod je za vojno zelo navdušen, ker spremlja čete po ulicah in jih akklamira. Posebno dečki so navdušeni in se četam radi pridružijo. Rumuni imajo na sebi toliko romanskega, da imajo za take stvari mnogo časa. Po ulicah stoje vozovi, na njih sede kmetje in cel dan samo gledajo. Človeku se zdi, da nimajo nikakega dela in jim ni treba niti jesti. Vojna se jim ne zdi nič strašnega, ampak nekaj čisto naravnega. Zdi se, kakor da so jo komaj čakali.

Kot prostovoljce sprejemajo moške od 16—40 leta. Oglašja se jih toliko, da so jih začeli že izbirati. — Vidi na se, da hoče vlada sama v narodu vzbuditi rumunski ponos. To kažejo razni javni nastopi, večno trobenje in bahavo vedenje častnikov. Časopisi so polni navdušujočih člankov. Pišejo posebno o samostojnosti rumunskega naroda, o bolgarski predrznosti in o avstrijski nezvestobi. Kar se vrši tu, menda marsikaj sploh čez mejo ne pride — a kdor vidi to od blizu — spozna kmalu, da smo o Rumunih slabo informirani in da bodo postali kmalu važen faktor v bližnjih dogodkih.

Klerikalno-nemška tragikomedija v 2. delih.

II. del.

Hitro hitro čas beži
z njim se vse izpremeni —
Kmalu človek vse pozabi —
a kar rabi — to zagradi.

Devet let minulo je
vse se spremenilo je —

JOS. ŠEST:

Včasih...

Včasih, ko se zazdi človeku, da stoje dnevi nepremično, in da pridržujejo noči svoj topel dih — včasih ob takih prilikah, ko ni življenje močno dovolj, da bi me vzdržalo na svojih perotih, in ne dovolj slabo, da bi me pustilo pasti, ob takih prilikah ljubim družbo in povabim vse one, ki so mi dragi, v goste. To se pravi, razumite me prav: v resnici jih ne povabim. Ne pišem jim z zlatom obrobjenih vabil, tudi voza jim ne pošljem, da bi se pripeljali v moj dom. Kajti odkrito rečeno, prav odkrito: prav nič me ne miká, da bi se prekal z gospodom inženirjem, ali pa debatiral z gospodom profesorjem o Schopenhauerjevi filozofiji, katere, da govorim zopet resnično, niti ne poznam drugače, kot samo po imenu.

Vzlic vsemu temu jih pa povabim, kot se povablja pač dobre znanice. Mizo pogrnem z veliko skrbnostjo in pa s svežim belim prtom, ki je gladko zlikan in brez madežev. Vse srebro, kolikor ga zmorem položim nanjo in v kristalne čaše postavim rdeče rože. Postavim jih tako, da se zrcali njih rdeča barva v motnem

Kranjska vsa je klerikalna, o usoda ti nestalna!

Kdor v rokah ima oblast, ta ne gleda naj na čast — naj porabi dobre čase in naj poskrbi sam zase.

Kdor pravico pripozna, drugim več, ko sebi da, ta je osel. — to je geslo, ki je vedno dobro neslo.

Susteršič je bil glavar, vse dežele gospodar — vsi so tresli se in bali vse časti mu izkazovali.

A na enkrat: bom, bom, bom, kakor strela, kakor grom — z Dunaja je pozvonila neka Theimerca Kamila.

Je zvonila bom, bom, bom, ojel, ojel, zdaj bo polom. ostrašila deželo Kranjsko s katastrofo je strašansko.

Zvonec poje, bom, bom, bom, konec ti storila bom, vse skrivnosti ve Kamila, vse bo svetu zdaj odkrila.

Po deželi je vihar — zvonec poje vdar na vdar, grozna se nevihta bliža svet se klerikalni križa.

Susteršič se ne boji, na očitke vse molči: kdor v nesreči obupuje, ta prijatelje obiskuje.

Susteršič slovo je vzel, k grofu Barbotu je šel: »Zdravo, dragi grofe, zdravo, potrebujem vas krvavo.«

»Kar se takrat je zgodilo, to pozabljeno je bilo, rabim zdaj prijatelja vsled dopisov z Dunaja.

Kakor veste ta Kamila se je name razjezila, lahko vse bi mi skazila — lahko vam bi v škodo bila.

Dobro Nemcem se godi, vam nikake sile ni — gospod grof — kaj bi vse drugo, zdaj uslugo za uslugo...

Sam braniti se ne znam, zdaj vse to prepuščam vam, kakor veste ukrenite — od Kamile me rešite.«

»Dobro, dobro, dragi moj, željo spoštuj ti takoj — jaz zaupnico predlagam z enim mahom vse premagam.«

»Dobro,« pravi Susteršič, »drugače ni treba nič — drugo bomo mi storili, in Kamilo zaglušili.«

Tam kjer je deželni dvor, sejo je imel odbor — in prišel je na to sejo referent za bikorejo.

Predno seja se začne, Barbo urno se povspne — in zaupnico predlaga, da glavarju se pomaga.

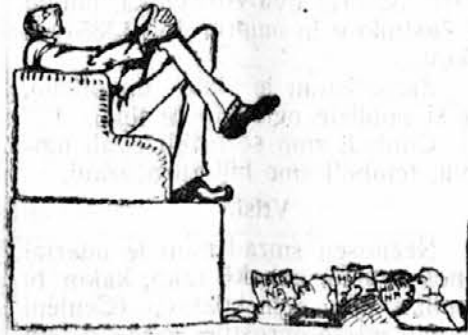
Tiho Susteršič sedi, Barbo mu lepo kadi a odborniki na to, vsi so dvignili roko...

S tem končana je ta stvar — čist deželni je glavar — ker je častno stvar končana, vsi mu pojejo hozana.

A Kamila ne molči — zopet z Dunaja zvoní, da nevarnost se odstrani vsi župani so pozvani:

»Hej zaupnice pišite in v Ljubljano jih pošljite, bliža se volitev čas, bomo delali za vas.«

So župani tak storili in zaupnice nosili — kako boj bo ta končan, vam bo še poročal »Dan«.

Dnevni pregled.

Klerikalci med sabo. Na Goriškem so si prišli klerikalni starosturjari z novosturjari tako v lase, da se že kar tožarijo med sabo. Novosturjari so v svojem volilnem oklicu razžalili goriški deželni odbor, v katerem sedijo klerikalni starosturjari v družbi z laškimi liberalci in deželni odbor je vložil proti voditeljem novosturjarjev tožbo. To bo prizor za bogove, ko si bodo klerikalci med sabo očitali najlepše stvari! Škandal bo to za vesoljni vseslovenski klerikalizem, ki je v svojem jedru tako slab, da se ne more vzdržati, kakor hitro pride do velike moči. To je sicer pri vseh strankah tako, da je razkol skoraj neizogiben, kakor hitro je stranka prišla na vrhunec svoje moči in ne more več napredovati, ali za klerikalce, ki slonió na »katoliški podlagi«, se je navadno mislilo, da jih bo ta »katoliška« podlaga duvala. Pa kakor se vidi, ne pomaga niti vera nič — ravno zato, ker je ona samo plašč in dobro sredstvo, ki se ga poslužujejo razni neznačajni politiki v svrhu, da držijo ljudstvo na vrvi. Zato bo tudi na Kranjskem prej ali slej prišlo do razdora v klerikalni stranki, ker sovražijo se voditelji med sabo že dovolj in na vladi se nahaja klerikalna stranka tudi že dosti dolgo. Je to naravni proces, ki se mu ne morejo izogniti niti stranke, stoječe na »katoliški« podlagi.

Ubogo katoliško ljudstvo! Slovensko katoliško ljudstvo na Gori-

škem mora biti res popolnoma zbežgano. Starosturjari mu pravijo, da jih mora voliti, ker oni stojijo na katoliški podlagi, novosturjari se pa poslužujejo tudi ravno tega argumenta. Duhovniki, katoliški duhovniki, se nahajajo v stari in v novi struji in se med sabo pusejajo in napadajo kakor bi niti pojma ne imeli o katoliški veri in po vrhu se še — tožarilo med sabo. Ubogo katoliško ljudstvo, kaj si more ono misliti, vsemu temu? Le sedaj je bilo je po enako: duhovniki so vpili na liberalce, »brezverce« in ljudstvu ni bilo treba nič misliti — šlo je za duhovniki in je mislilo samo to, da gre naravnost v nebasa. Ali sedaj se vodi boj med duhovniki in kaj naj sedaj stori verno katoliško ljudstvo? Verno katoliško ljudstvo na Goriškem se nahaja res v veliki zadregi, ker do sedaj mu ni bilo treba nič misliti, sedaj bo pa moralo misliti. Ako bo pametno, obrne hrbet staro- in novosturjarjem.

Zgodovinski dnevi. V dnevi 5. in 6. julija se je bila velika zgodovinska bitka pri Wagramu l. 1809. Napoleon ki je pri Aspernu dosegel negotovo zmago, se je umaknil proti severu in je zvalil avstrijsko vojsko za seboj. Nadvojvoda Karol mu je sledil in razvila se je v usodnih dneh 5. do 7. julija odločilna bitka, v kateri je Napoleon Avstrije popolnoma premagal in je s tem popravil svojo negotovo zmago pri Aspernu. S tem je bilo tudi vojne konec, avstrijske čete so se umaknile na Moravsko, kjer se je v Znojnu sklenilo — premirje. Vsled zmage pri Wagramu je dobil Napoleon veliko moč in je diktiral mir, po katerem so naše dežele postale francoske kot ilirsko kraljestvo. — Značilno je, da se je prav v teh dneh bila tudi odločilna bitka pri Štipu in pri Kočanah. Balkanski Napoleon Radko Dimitrijevič pri tem baje ni imel sreče. — Tako je v tej vojni že drugi slučaj, da so velike balkanske bitke padle na isti dan z bitkami preteklega stoletja.

Dr. Šusteršič v Kandiji ni dobil zaupnice. Iz Kandije se nam poroča: Kakor smo že poročali, občinski odbor v Kandiji ni hotel soglasno skleniti zaupnice dr. Šusteršiču. Zato je dr. Pegan sam prihitel na Dolenjsko in je hotel zaupnico izsiliti. — To je nekatere odbornike opravičeno razburilo. Včeraj je bila burna seja, pri kateri so nekateri odborniki povedali, da nečejo na komando nikomur dajati zaupnic v zadevi, ki spada pred sodišče. Klerikalcem je bilo mnogo na tem ležeče, da dobe zaupnico od kandijske občine, ki je velika in znana. Dr. Pegan je odšel z dolgim nosom — brez zaupnice.

Kresovi. Bolj kot katero drugo leto, se je letos zažigalo, zlasti po vseh okoliščinah. Začenši pri Mariboru, so se ti kresovi svetili širom Slov. goríc. Kozjaka in zelenega Pohorja kot mogočna straznica, vsemu renegatstvu v kljubovanje in viden, svezan protest. Vreme tokrat ni bilo ugodno in fin, droben dež je preprečil večja slavlja ob ognjih, ni jih pa bil v stanu pogasiti ali pa zmanjšati njih mogočen sijaj. Bolj kot kdaj poprej so se odlikovali naši rojaki proti koroški strani v St. Lenartu, Selnici v D. in Vuhredu, tja do Sp. Dravograda. Zlasti St. Lovrenc, ki ga je ravno v tem letu toll silno napadal renegatski naval, se je vrlo postavil. Kot malokateri drugi, je ta kres bil našim narodnim nasprotnikom svarilen prst, da tudi naš ljudski naval ne zmore slovenskega narodnega ponosa. Tja v oknu, v izbi pomemnim rodbinom je svetil mogočen njegov svit... Tudi Maribor je bil po svojem »Sokolu« vrlo pokazal, da ni vse tako nemško, kot

bi to posamezniki radi imeli. Tudi letos je dičil očaka Sv. Urbana mogočen kres v protest, elementu, ki brezuspešno skuša streti ponosni slovenski rod ob njegovem vznosu. Da bi nam bili ti pomniki obranjeni — zlasti ob narodni meji, dokler bo živel le en mož našega rodu!

Iz Novega mesta nam poročajo, da se že vrše tam veljanske priprave za sprejem Slomškarjev, ki bodo zborovali tu 10. t. m. »Slovenec« je previdno zamočkal kraj in čas zborovanja. Bržkone se vrši isto pri oo. frančiškanih, ki bodo nikdar sitim koritarjem gotovo postregli tudi s kosilom — to pa iz zgolj hvaležnosti, ker so dobili vsi 25%. Na zborovanju bo predaval slavni učenjak Evangeljski Polak iz St. Vida. Seveda bo, kakor še vselej, preplonkal iz kake nemške knjige, ker na željniku njegove učenosti raste le bodeč osat in ničvreden plevel. Naše mesto še ni imelo časti pozdraviti kdaj v svoji sredi te vrste ljudi, — zato bo pa sprejem tem veličastnejši. Naš ponos in dika mojster Malovič je dal v »žehito« vse fane in pojde koritarskim »odgojiteljem« nasproti z veljansko šolsko tablo, na kateri bo z velikimi črkami zapisan odlomek Gregorčičeve pesmi: Značajan sam, še v ljudstvu značaj oživljal, goji in krepečaj! Kakor vse kaže, se bo oživela tudi naša dolenska metropola, odkar imamo novega nadzornika, ki je že večkrat pokazal, da hoče biti le strasten strankar in ne pravičen uradnik.

Kako se klerikalci zabavajo? V nedeljo so imeli klerikalci nekako prireditev v St. Janžu, kjer so otvorili čukarski dom. Pri tej priliki je v imenu dekliške organizacije »Bogomile« govorila gospodična Flajsova, češ, da mora v sedanjem času tudi ženstvo v boj za pošteno stvar, zlasti proti gnusnemu liberalnemu časopisju. »Slišale smo, da bo sedaj liberalna stranka kikklo oblekla. Me dekleta pa odločno protestiramo proti temu, ker naše pošteno oblačilo je pre-dobro za tako stranko. Za liberalce bi bila kvečjemu kaká stara vatiranka.« (Burna veselost.) Tako se klerikalci zabavajo. Take duhovite devtine imajo »Bogomile«. Za enkrat se nam zdi, da igrajo kikkle v klerikalni stranki tako ulogo, da ni čuda, ako je iz njih krogov izšla Kamila (gospodična Flajsova ji menda zavida nje slavo!). Farovška politika v babji kikkli je živa slika današnje klerikalne stranke. To je za nas zabava.

Klerikalna baharija. Iz Amerike (Pull. Ill.) se nam piše: Nedavno smo čitali v ameriškem listu, da si je znanj klerikalec, nekdanji župan v Mavčicah kupil na Dolenjskem graščino in da bo od sedaj naprej grajščak, menda v St. Janžu. Ne vem, zakaj si dela mož tako reklamo. Ako ima toliko denarja odveč, naj bi rajše povrnil občini St. Loka, ki je l. 1911. zbrala za pogrebne stroške, da so mogli pokopati njegovo mater. Prav lepo je, če kdo postane grajščak, pri tem pa ne sme pozabiti na druge stvari.

Domače ognjišče. list za starše in vzgojvalce slov. mladine prinaša v svoji 6. številki zanimivo vsebino. J. D. Odlomek iz domačih vzgoje — Duševna vzgoja. — Domači zdravnik. — Dopisi. — Lestek. — Ta list je tako poceni (K 2,50 za vse leto) in tako bogat, da bi se morali nanj naročiti vsi, ki jim je mar vzgoja slov. mladine.

Gojenci dram. šole slov. gledališča pod vodstvom g. Antona Danila so priredili v nedeljo 6. t. m. v Domžalah v »Sokolskem domu« gledališko predstavo »Stadkosti rodbinskega življenja«. Burka v treh dejanjih, ki je krasno uspeša. Obisk je bil dober. Igra je bila dobro naštudirana, kar se je zahvaliti režiserju g. Danilu. V prvi vrsti moramo omeniti g. Trampuža in g. Majšiča, ki sta izborno izvršila svojo ulogo, posebno dobra sta bila v sceni 2. in 3. dejanja. Omeniti moramo tudi gospodičine: Knapčičevo, Černetovo in Rozmanovo, ki so dobro izvršile svoje vloge. Tudi ostali igralci so bili dobri. Upano, da nismo videli zadnjih v Domžalah čudočrni mož sli slov. gledališča.

Avstrijski državljani, ki so si sivočasno v nemški državi pridobili pravico do kake redne, invalidne ali starostne rente, katere pa vse svoje odgovornosti iz nemške države nič več ne uživajo, imajo po novem zakonu iz leta 1911 pravico do nadaljnjega uživanja omejenih rent. Izvzeti so oni, ki so morali zapustiti nemško državo vsled kake kazenske obsodbe. Natančneje je razvidno iz razglašane, nabitega na deski pri mestnem magistratu.

Na c. kr. umetniški akademiji v Pragi sta bila, kakor čitamo v noticah praških listov, odlikovana s cenno med drugimi tudi Slovenca Frano Škof in Mihael Kambič.

Progovor orožja. V zadnjem času so se vsled neprevladnega ravnanja s strelnim orožjem po nedostopnih osebah ponovno pripetile težke nesreče. Da se taki prigodki zabranijo,

srebru, kajti jaz hočem, da so rože podobne resničnosti mojih dragih.

Potem prinesem belega in rdečega vina na mizo — jaz sam pijem samo rdeče. Uro za menoj navijem — sicer pa zastrem vse zastore in zaprem vsa okna, da noben glas od zunaj ne moti mojega notranjega slavlja.

Pri prvi steklenici sem še sam, in čas mi mine v pričakovanju. Pri drugi in tretji prično prihajati, čeprav ne vedno točno. Prihajajo tiho in neslišno — niti ne opazim njihovega prihoda — le ko pogledam pred se, jih vidim, kako sedi vsak na svojem prostoru. — Povsem resnični so ti moji dragi, čeprav jih nisem povabil z zlatom obrobjenim povabilom — tako resnični so, kot je resničen odsev mojih rdečih rož na motnem siebru.

Za menoj tiktaka ura in od časa do časa bije vmes. Ima svetel udar, a če poslušam natančno, svení utrujenost poleg — in utrujenost ne pristaja k svetlemu udaru. Tako zveni, ko da se med smeh usilijo solze — in ura zveni, kot zveni radost mojih pirov.

Pričnem z zabavo. Pri najmlajši in najlepši izmed vseh kolikor jih sedi pri mizi. »Dolgo se nisva videla,« ji pravim v površnem tonu družabnika — a komaj izgovorim, mi pride prav

od tam daleč stara bol. »Da?« pravi in se nasmehne pri tem — meni ni bilo dolgočas. Dvajset let je minulo od takrat. Belo vino ima barvo njenih kodrov in jaz ji natočim kozarec, pol in ga postavim pred njo. Ona pije — in ko padejo njeni kodri preko kozarca, postane vino kot zlató.

»Dobro izgledate,« ji pravim in zapadem ponosno v storo banalnost. »Kako se vam je godilo?« Zopet se nasmehne. »Umrla sem,« pravi in vzdigne čašo k mladim ustnam in vino postane zopet podobno zlatu.

Obrnem se k sosedu na levi. Črne kodre ima in njena usta so tako rdeča, kot požirek iz mojega kozarca. A jaz vem, da jo poljublja vsako noč drugi, in ko jo vprašam po najini ljubezni, se zasmee in zapoje s pri-tajenim glasom tuj chauson. Ima modre oči in stroge principe, in prišla ne bi nikoli, če bi ne vedela, da bodo še drugi tu. Tudi poročila se je s profesorjem in ni postala nesrečna. Morda pač radi tega ne, ker je nesreča poglavje, o katerem se da še mnogo manj govoriti nego o sreči.

»Mislíš še kdaj na vrtno ograjo in na španski bezeg, ki je cvel tamkaj?«

»Da, da,« pravi raztreseno. »Vrtna ograja in španski bezeg — bog ve, če je še čas, da oddam perilo perici.« Izpijem kozarec vina in pogoltnem z

njim stavek in nad menoj brenči pln-nova svetilka.

Prav tam od zadaj me gleda dvojce sivih oči pametno in lepo v svoji modrosti. In te oči se smehljajo, ko da vidijo dno mojih pirov. »Si ostal sam, kdor sem ostala jaz sama?« In oči se smehljajo naprej: »Mnogo gostov imaš,« pravi nežno. — »A ti ostanejo samo toliko časa tu, dokler ne ovne par rož in dokler ni izpraznjenih par kozarcev.« — Dolgo je to, zelo dolgo — in zopet se smehlja in njena roka se igra s praznim kozarcem. In jaz pogledam v svoje vino in vidim v njem čašo s katero se igra drobna dlan. Zdi se mi, da je čaša podobna solncu, rad bi izpil to solnce, a solnce se ne da vjeti. In jaz vidim roke, ki se igralo z mojimi čašami, prijel bi rad za te roke — grabim, a obdržati jih ne morem. Tako bleščeče so te roke, kot je bleščeče življenje, ki sem ga z njimi izgubil.

Ko nastane jutro, so moji piri končani. Rože so ovele in srebro je postalo sivo. Gostje so odšli in vino je prestanto. Potem vzamem čaše, s katerimi so se igrali drobne roke, in jih pomečem ven skozi okno, da se razsujejo na cestnem tlaku.

Potem govore ženske, da sem blazen, in možje, da sem pijan.

jo, je deželna vlada otrokom in nedoraslim osebam do 16. leta brez izjeme posest strelnega orožja in streliva prepovedala, izjemni slučaj, v katerih se morejo izkazati z orožnim listom, glaseč se na dotično ime in na dotično orožje. Prestopke te prepovedi bo kaznovalo sodišče.

Avtomobilске potovalne skupine. Kakor poroča ministrstvo za javna dela, v čegar delokrog spada tudi pospeševanje tujkega prometa, se je pri inozemskih premožnih krogih vdomačil nov način potovanja. Mesto po železnicih, prirejajo včasih cele družbe daljša potovanja v lastnih, nalašč v to svrhu prirejenih avtomobilih. Ker nameravajo take družbe potovati tudi po avstrijskih deželah in pride radi svojih krasot gotovo tudi naša ožja domovina v poštev, opozarjamo prebivalstvo, naj ne dela takim potnikom nobenih neprilic, temveč jim gre kolikor najbolj mogoče na roko. V drugih deželah oblastva in prebivalci kar teknujejo, kdo boče takim potovalcem bolj vstrezal, in imajo prebivalci od tega tudi precej gmožnih koristi. Saj poslušajo ljudje, ki si lahko privoščijo tak neprimerno drag način potovanja, v deželi lepe svote denarja.

Smrtna nesreča na Črni Prsti. Kakor je »Dan« včeraj poročal, se je zgodila na Črni Prsti nesreča. Prve vesti, da se je dijak Kunej ponesrečil pri padcu, so se izkazale kot neresnične, ker se je na Črni Prsti res težko ponesrečiti. — Djak se je namreč sam zastrupil. Prišel je zjutraj do Orožnovce koč, kjer se je ustavil. Legel je v posteljo, kjer so ga kmalu potem našli mrtvega. Zastrupil se je s ciankalcijem. Čuvaj v koči je poslal takoj poročilo o tem v dolino. Ob 10. je orožna postaja obvestila mater v Ljubljani o nesreči. Županstvo v Boh. Bistrici je poslalo štiri nosače na goro, da so mrliča prinesli v dolino. Vzrok samomora ni znan. Morebiti je bil to obup ob koncu šolskega leta.

Ljubljana.

— **Za ljubljansko realko se gre,** pravijo klerikalci, ko opravčujejo svoje postopanje v zadevi preustrojitve II. drž. gimnazije v Ljubljani, v realno gimnazijo. Trebalo je namreč — po »Slovenca« — preprečiti da bi se ljubljanska realka pretvorila v popolnoma nemško zavod, kar bi se zgodilo, ako bi se II. drž. gimnazija spremenila v realno gimnazijo. Ta je pa šepava. Peščica krajskih Nemcev ima že dva čisto nemška srednjošolska zavoda na Kranjskem (2 popolni gimnaziji; eno v Ljubljani in drugo v Kočevju) in še realko v Ljubljani, v kateri je skoraj vse nemško, vsaj toliko nemško, da nemškim dijakom sploh ni potrebno znanje slovenščine. Nemci sicer nikdar niso siti, ali meja bi se vendar morala postaviti tudi njihovi legendarni požrešnosti in da to klerikalna stranka niti pomišljati ne bi smela na to, da bi se na ljubljanski realki moglo odpraviti one borne slovenske paralele — samo zato, ker bi se II. drž. gimnazija spremenila v realno gimnazijo. To bi bila vendar prečudna provokacija skoraj čisto slovenske dežele in klerikalci, ki so vladajoča stranka v deželi, bi to lahko preprečili, ko bi le poguma imeli ali malo poguma bi oni mogli pokazati samo v slučaju, ko ne bi bili tako — odvisni od vlade kot so. Dokler bodo klerikalci sklepali z vlado razne kравje kupčije, je pač izključeno, da bi mogli nastopati odločno in za to, samo za to, dela vlada z nami, kar hoče.

— **Značilno in žalostno.** Ko so začele med Bolgari in Srbi sovražnosti, si je neki ljubljanski Nemec zadal dovolj moč roke in govoril: »Bolgari bodo že pokazali Srbom, še bolj kot bi jim mi pokazali! Nabili jih bodo, da bodo vsi črni od udarcev in strli Srbijo popolnoma.« — Srbi so se poročili o sijajnih srbskih vojniških uspehih, je postal Nemec ves potrt in hudoval se je na Bolgare: »Ta prokleta banda je vse pokvarila. Se v Sclio pridejo in nam vse pokvarijo. Ko bi zapeljano bolgarsko ljudstvo vedelo zakaj in za koga se vojskuje! S šovinizmom zaslepljeni voditelji mu govorijo, da se bori za veliko Bolgarijo, v resnici pa preliva kri za — Drang nach Osten!

— **Veselica Sokola I.** na Ledini je krasno uspela. Že dopoldne je bilo na Ledini živahno, dopoldne je pa bilo nabito polno občinstva. Sokol I. je lahko ponosen na svoje delo in na svoje čete. Na prvi so nastopili telovadci s prostimi vajami, potem 2 oddelka naraščala (izboren nastop!), potem 12 malih gojenk v belih oblekah in za temi sokolice s prost. vajami. Vse vaje so se krasno izvajale. Telovadba na orodju je pokazala, da ima Sokol I. v sebi izborne sile. Telovadbo je zaključila velikanska skupina, pri kateri je nastopilo vse moško in žensko članstvo. Ob tej priliki je načelnik br. Pestotnik pozdravil pri-

jatelje sokolstva in navdušil za nadaljno delo. Nato se je razvila veselica, ki je trajala do večera, ko je dež zmotil vsele goste.

— **Cvetlični dan v nedeljo** je bil prav živahen — vendar ne tako, kakor prvi dve leti. Mislimo, da znaio bratje Hrvatje bolj izbrati svoj blagdan. Gospodične prodajalke so bile prav marljive in jih je bilo najti povsod. Občinstvo je rado kupovalo vsaj vsakdo ve, kako potrebna je podpora naša šolska družba. Uspeh še ni znan.

— **O cvetličnem dnevu.** Prejeli smo: Splošno se je opazalo, da so se akademiki in dijaki pri sodelovanju pri cvetličnem dnevu, ki so ga priredile ženske podružnice Ciril Metodove družbe, odtegovali v velikem številu, bodisi pod raznimi pretevezami, bodisi tudi kar brez njih. Menda je bilo geslo: Komodnost nad vse. Če mislijo, da je to uspešna reklama za njihovo nameravano, jesensko prireditve, se malo motijo in naj nikar ne bodo razočarani, če jim bo narodno ženstvo ob priliki povrnilo milo za drago, kakor se to splošno zagotavlja. Podobno je z žal mnogimi gospodičnami. Mesto, da bi se same prijavile za to narodno prireditev kot po drugih mestih, je treba vsako posebej prositi za sodelovanje in na vse načine mledovati, predno izgovori svoj milostni »mogoče«. Druge zopet obljubijo sodelovati menda samo zato, da jim je dana prilika, zadnji trenutek iz kakega »tehtnega vzroka« udeležbo odpovedati in tako delati neprilike in zmešnjave gospod okrog njih načelnicam, če niso bile na take »nujne« odpovedi že vnaprej pripravljene. Tudi se kaže narodnost in narodna požrtvovalnost v kaj čudni luči, če je kdo pripravljen sodelovati le pri prireditvah, ki nudijo obilo zabave, pa so zato združene z ogromnimi stroški; udeležba pri cvetličnih dnevih — ki res ni Bog ve kako prijetna, pa nič kaj ne prija, a pri tem se ne uvažuje, da prinašajo ravno te največ čistega dohodka. Potem naj pa kdo tarna, da Slovenci tako hitro ginemo. Čudno je le, da ne še hitreje. Pa brez zamere! Sodelovalec.

— **Čukarski izlet na Viču** se je dobro obnesel, tako, da so hrabre čete čukarskih borcev morali spremiliti v Viču v Ljubljano trije policaji. Razven policajev ni nihče od »čete« držal koraka.

— **Prejeli smo pritožbo o razmerah** na Dolenjski cesti, kjer se baje opravlja domača in druga dela, ko bi se moralo delati na cesti. Za sedaj na to samo opozorimo; ako ne bo reda, bomo prišli z dokazi na dan.

— **Seznam števil srečk in dobrih zrebanja elektné loterije »Splošnega ženskega društva«** v Ljubljani je na prodaj v naslednjih traikah: Dolenc, Prešernova ulica, Blaž, Dunajska cesta, Sežark, Selenburgova ulica, Pichler, Kongresni trg, Kleinstein, Jurčičev trg, Velkavrh, Sv. Jakoba trg.

— **Več mizarjskih pomočnikov,** ki so brez dela, dobe trajno delo in dober zaslužek. Zglasiti se je danes v torek od 11. dopoldna do 3. popoldna pri načelniku »Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug Eng. Franchettiju, Sodna ulica 2, ki daje vsled prijaznosti vsa nadaljna pojasnila.

— **Nesreča.** Tovarniški delavec Korenčnik Janez, ki je uslužben v tovarni Pollak, je jedel te dni golaš v gostilni pri Kamnjarju nasproti deželne bolnice. Pri tem mu je ostal v grlu kos mesa. Korenčnik bi se kmalu vsled tega zadržal. Prepeljali so ga v dež. bolnico, kjer so ga na grlu operirali. Uporabiti so morali umetno dihanje.

— **Izgubila je neka dama** v soboto dopoldne od južnega kolodvora do frančiškanskega mostu zlato uro z dolgo zlato verižico, na kateri sta bila dva priveška. — Pošten najditelj naj isto odda proti dobri nagradi pri g. Likarju, učitelju, Nova ulica 3. I.

— **Društvo jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov, krajevna skupina v Ljubljani** opozarja svoje članke, da se vrši danes ob 8. uri zvečer izredni občni zbor v salonu restavracije »Ilirija«.

— **Zmaga S. K. »Slavie« iz Prage.** Moštvo praške »Slavie«, ki je tekmovalo pretečeno soboto v Ljubljani, je tekmovalo v soboto in nedeljo v Splitu v Dalmaciji proti tamošnjemu »Hajduku« ter obakrat po lahki, toda vzorni igri zmagalo, in sicer v soboto z rezultatom 9 : 0, v nedeljo pa celo 13 : 1.

— **Umrli so v Ljubljani:** Viktor Meglič, sin železniškega uslužbenca 15 mesecev. — Tomaž Strukelj, lovec-hiralec, 74 let. — Anton Fabian, bivši čevljiarski mojster, 82 let.

Porotna obravnava

proti Finžgarju in Rosini

se je končala v soboto ob 9. zvečer. Porotnikom so se stavila štiri glavna vprašanja, in sicer dve glede Finžgarja in dve glede Rozine.

Prvo glavno vprašanje: Je li France Finžgar kriv, da je od leta

1905, do 31. julija 1912, kot c. kr. okr. šolski nadzornik, torej kot državni uradnik, zaupano mu oblast v namenu okr. šolskemu svetu škodo storiti, na ta način zlorabil, da je pri davkarjih v Gorici sebi ali okr. šolskemu svetu spodaj označene svote nakazal, dotične pobotnice spisal in podpisal ter dvignjene zneske okr. šol. svetu odtegnil ter s tem zakrivil hudodelstvo zlorabe uradne oblasti po § 101. k. z.

Pod tem vprašanjem je navedenih 46 točk v skupnih zneskih: za gradbe novih šol 22,347 K 60 vin., za poplave 6018 K 20 vin., za učne pripomočke 331 K, za posojila 3345 K, za naročnine listov in tiskovin 768 K 86 vin. Skupaj 33,360 K 66 vin.

Drugo glavno vprašanje: Je li F. Finžgar kriv, da je spodaj označene zneske, ki so mu bili zaupani vsled njegovega javnega urada, pridržal ter s tem zakrivil hudodelstvo uradnega poverjenja v zmislu § 182. k. z. Pod tem vprašanjem so označene tri točke v skupnem znesku 5968 K 78 vin.

Glede Rozine:

Prvo glavno vprašanje: Je li Rozina kriv, da je izdajal davkarjih v Gorici neopravičeno nakazila ter na njih nadzornikov podpis ponaredil, da je nato sestavil pobotnice ter na njih ponaredil podpis strank, katerim je denar neopravičeno nakazal in vse zneske na davkarjih dvignil ter pridržal. Da je torej na ta način ponaredil javne listine, naredil kriva privatna pisma in s tem zakrivil hudodelstvo goljufije po §§ 197., 199. a, 201. a, 203. k. z. Navedenih je 38 točk v skupnih zneskih za gradbe novih šol 5082 K 80 vin., poplave 14,977 K 4 vin., učne pripomočke 530 K 42 vin., posojila 1066 K 6 vin., naročnine listov in tiskovin 1106 K, šolsko opravilo 825 K, razne naslove 21 K. Skupaj 23,608 K 42 vin.

Drugo glavno vprašanje: Je li K. Rozina kriv, da si je dne 30. avgusta 1912 v Gorici pridržal znesek 500 K, ki mu je bil zaupan po njegovem javnem uradu ter na ta način zakrivil hudodelstvo uradnega poverjenja po § 181. k. z.

Porotniki so izrekli po enournem posvetovanju sledeči pravorek: Finžgar: prvo glavno vprašanje 12 ne; drugo glavno vprašanje 8 ne, 4 da. — Rozina: prvo glavno vprašanje 10 ne, 2 da; drugo glavno vprašanje 4 ne, 8 da.

Na podlagi tega pravoreka, je bil Finžgar oproščen, Rozina pa obsojen na osem mesecev ječe. Pravorek porotnikov je občinstvo z zadovoljnostjo vzelo na znanje.

Trst.

Na volišču brez glasovnice.

Pri letošnjih deželnozborskih volitvah so se godile kakor vedno različne goljufije. Marsikdo od italijanske kamore je šel volit s tujo legitimacijo. Mnogo takih goljufov je bilo aretiranih, in vsi so skoro brez izjeme kamoraši. — V petek je stal pred sodiščem neki Ticiani Angeli, star 32 let, mizar iz Kormina. Obdolžen je, da je prišel dne 8. junija volit v volilni odtok v ulici F. Veneziani s tujo legitimacijo. Hotel je voliti, a pri sebi ni imel glasovnice. To se je zdelo čudno komisariju Coglievini in začel je izpraševati Angeli. Komisar je tedaj izvedel, da hoče voliti Angeli z legitimacijo na ime nekega Celentina Metzeka, natakarkja. Komisar je dal seveda Angeli takoj aretirati in v petek se je moral zagovarjati pred sodnikom. — »Kako to, da ste hoteli voliti s tujo legitimacijo?« ga je vprašal predsednik sodišča. »Tisti dan je prišel k meni na ulici neki mladenič, ki ga ne poznam, a po obleki se mi zdi, da mora biti natakark — in poprosil me je, naj grem volit namesto njega. Rekel je, da ima mnogo opravkov in ne utegne na volišče; ako ne gre pa dobi globo. Dal mi je samo en list (legitimacijo). — Storil sem mu uslugo in sem šel volit. Tam so me prišli.« — »Kakšne stranke ste?« ga vpraša zopet predsednik. »Nikdar nisem pripadal kaki stranki.« — Sodišču se je zdelo potrebno, da poišče onega natakarkja, Metzeka, da se prepriča, ali govori obtoženec resnico. Obravnava se je prekinila ter prenešana na nedoločen čas. — Vsa ta goljufija je malo čudna in zavita, še bolj čudno pa je to, da se sodnija še do dneva obravnave ni spomnila, da bi poiskala natakarkja, zakaj on je morda veliko bolj kriv, kakor pa Angeli, kateri mora biti precej omejen, ker je že to dokaz, da je šel na volišče brez glasovnice. Torej tudi nevedneže in plitveže so izrabljali!

Prišel sem na Bled in sem šel naravnost k Rikliju, kjer sem se takoj vpisal za pristnega Riklijanca. Stari Rikli je namreč iznašel čudno resnico: da je voda sicer dobra, toda višje stoji zrak — najvišje svetloba. G. Petnel je v nekdanjih časih ta slavni izrek izpremenil tako, da je voda sicer dobra — višje stoji pivo — najvišje vino.

Rikli je bil slaven človek, ki si je z onim geslom pridobil milijon — ampak jaz bi se kljub temu pridružil geslu g. Petnela, dasi z njim ni napravil milijona. Rikli ima znamenito zdravilišče — g. Petnel pa samo hotel.

Jaz bi torej gotovo šel rajše k g. Petnelu, kjer je mnogo čehov — toda vedel sem, da gospod konzul Prochazka ne zahaja na »Triglav« k g. Petnelu, kljub temu da je njegovo ime češko. G. Petnel ima tudi dobro češko pivo. Toda Prochazka najbrže tega piva ne pije — in tako ni kazalo drugače, kakor da sem se priglasi pri Rikliju.

Izmislil sem si, da imam revmatizem in sem se zglasil pri Rikliju. Povedali so mi, da moram postati abstinent in vegetarijanec in da moram hoditi na solnce leč od 6. zjutraj do 9. dopoldne

Dve nesreči na delu. V petek zjutraj je ponesrečil Ladislav Siglič, star 28 let, stanujoč v ulici S. Marco 33. Bil je zaposlen pri delu v plavžih ter je delal na odru pri postavljanju novih fornov. Zgubil je ravnotežje in je padel z višine 7 metrov. Pri padcu si je zlomil desno roko. — Poklican je bil zdravnik z rešilne postaje, ki je prihitel v tovarno z avtomobilom. Obvezal ga je za prvo silo in ga dal nato prepeljati v bolnišnico. — V petek popoldne okrog 5. ure pa je ponesrečila Frančiška Porzia, stara 21 let in stanujoča v ulici G. Caprin 12. Mladenka je bila na delu v tiskarni D. Modiana v ulici Leo, št. 305. Bila je nastavljena pri stroju za rezanje papirja. Prinesla je bila cel kup pol papirja, da ga razreže, a ko je začel motor delovati, se je kup papirja, ki ga je položila na rob stroja, prevrnil. Porzia je hotela potegniti papir izpod stroja, da ga ne pokvari rezilo, a stroj je bil hitrejši. Ko je bila z roko pod rezilom (tiskarji pravijo temu nož), ji je stroj stisnil roko tako, da je ni mogla več izvleči, nato pa ji je rezilo odrezalo vseh pet prstov na roki. — Dekle je zakričalo od bolečine; prihiteli so delavci in delavke ter jo obvezali za silo, nato pa so poklicali zdravnika, ki jo je dal prepeljati v bolnišnico, kjer je bila sprejeta v deseti oddelk za ranjence.

Tramvaj običali na ulici. V petek popoldne okrog 5. ure in pol so naenkrat običali vsi tramvaj na mestu. Električni tok je bil pretrgan. Tisti, ki so sedeli v tramvajih so čakali in čakali, naposled so se naveličali in so godrnjaje izstopili ter šli peš po svojih potih. Pa so storili tudi prav, zakaj bila je že 10. ura zvečer, ko so stali še vsi tramvaj nepremično na istem mestu. Ponekod so bili celi kupi tramvaje in so ovirali cestni promet. — V tramvajski elektrarni pa je vladala veliko konfuzija. (Tramvajska družba mora plačati po pogodbi mestnemu magistratu velike globe, ako ne teče tramvaj. In globa je tem večja, čim dalj časa je tramvajska vožnja ustavljena.) Strojvodje so pregledali vse stroje v elektrarni, toda nikjer niso mogli najti vzroka pretrganja električnega toka. Nato so letali mehaniki po mestu od tramvaja do tramvaja za pregledovali, ali ni morda pokvarjen kak stroj pri kakem električnem vozu, iz katerega morda izteka elektrika. Zaman. Pri vozovih so bili vsi stroji v redu. — Šele po 10. uri zvečer se jim je posrečilo najti pri električnem odvodu v centrali neko malenkostno napako, ki je pozročila pretrganje električnega toka.

Pogovor.

ki ga je imel Figi Lipe s konzulom Prochazko na Bledu. (Zadnje večerino poročilo.)

Kakor hitro sem slišal, da se nahaja konzul Prochazka na Bledu, sem takoj odpotoval tja. Ker zelo rad hodim peš, sem se peljal samo do Lesec in sem bil v dobri pol uri tik pred Bledom, tam kjer leži preko ceste neka podrti smreka, ki jo je prevrnil vihar in leži tako, kakor je padla od onega trenutka, ko je padla in bo ležala, dokler je ne bo kdo odstranil — če ne bo morebiti sama izginila.

Prišel sem na Bled in sem šel naravnost k Rikliju, kjer sem se takoj vpisal za pristnega Riklijanca.

Stari Rikli je namreč iznašel čudno resnico: da je voda sicer dobra, toda višje stoji zrak — najvišje svetloba. G. Petnel je v nekdanjih časih ta slavni izrek izpremenil tako, da je voda sicer dobra — višje stoji pivo — najvišje vino.

Rikli je bil slaven človek, ki si je z onim geslom pridobil milijon — ampak jaz bi se kljub temu pridružil geslu g. Petnela, dasi z njim ni napravil milijona. Rikli ima znamenito zdravilišče — g. Petnel pa samo hotel.

Jaz bi torej gotovo šel rajše k g. Petnelu, kjer je mnogo čehov — toda vedel sem, da gospod konzul Prochazka ne zahaja na »Triglav« k g. Petnelu, kljub temu da je njegovo ime češko. G. Petnel ima tudi dobro češko pivo. Toda Prochazka najbrže tega piva ne pije — in tako ni kazalo drugače, kakor da sem se priglasi pri Rikliju.

Izmislil sem si, da imam revmatizem in sem se zglasil pri Rikliju. Povedali so mi, da moram postati abstinent in vegetarijanec in da moram hoditi na solnce leč od 6. zjutraj do 9. dopoldne

Vse to sem sprejel brez ugovora.

Pri skupni večerji sem skrivaj gledal, kje sedi konzul Prochazka. Ker sem ga dobro poznal iz raznih avstrijskih listov, ki so prinesli njegovo sliko takrat, ko je umrl — mi ga ni bilo težko spoznati.

Približal sem se mu po večerji in sem se mu predstavil.

Zammrjal je svoje ime zelo nerazložno. Dasi je bil jako nezaupen — sem vendar toliko izvedel od njega, da hodi vsako jutro na »Stražo«.

Drugi dan sem šel v polni riklijanski uniformi tudi jaz na »Stražo« in sem tam našel gospoda Prochazko, ko se je grel na jutranjem solncu v čisti adamovi obleki. Tudi jaz sem se hitro slek in sem se zavalil poleg njega.

Začela sva pogovor.

»Vi ste prišli iz Brazilije, gospod Prochazka.«

»Da. Tam je slab zrak.«

»V Prizrenu je boljši.«

»Tudi tam je slab zrak. Srbski zrak mi sploh ne prija.«

»Razumem, razumem. Vi ste bolni na revmatizmu.«

»Da! To je posledica onega slabega zraka.«

»Pravilo, da je oni zrak sploh škodljiv za Švabe. Ampak vi ste pravzaprav češkega rodu.«

»O ne, jaz sem pristen Avstrijec.«

»Aha. In za avstrijsko narodnost je tudi oni zrak nevaren.«

»Gotovo.«

»Vi imate izredne izkušnje, gospod Prochazka. Povejte mi, kako je to, če je človek mrtev?«

»Kako naj vam to povem?«

»No, saj vi ste vendar že enkrat umrli.«

»To so samo pisali.«

»Ampak vi ste vendar na Dunaj sporočili, da ste mrtvi.«

»To so pisali drugi.«

»Vem, Ampak vi ste morali biti mrtvi. Saj so vas Srbi ustrelili. Danes sicer vemo, da je oni Kania od Kanalie streljal na Dunaju kozle — ampak pri tem je ustrelil tudi vas.«

»Tako je zahtevala korist države. Dolžnost uradnika je, da umrje za državo, kakor umrje n. pr. vojak.«

»O tem sem popolnoma prepričan, gospod Prochazka, saj vidim vsak dan, da uradniki res umirajo državi na korist (večinoma od pomankanja). To so velike žrtve.«

»Ki se pa vedno izplačajo.«

»Da — toda ne za državo, ampak za osebe...«

»Zdi se mi, da ste srbofil, in taki ljudje nimajo smisla za državo in za žrtve.«

»Zdi se mi, da res nimam tega talenta.«

»Ali imate vit udi revmatizem?«

»Tudi. Dobil sem ga v onih kritičnih dneh, ko so me konfiscirali zato, ker nisem vedel, ali ste vi živ ali mrtvi.«

»Kako ste pisali?«

»Da ste živi.«

»In zato ste bili konfiscirani?«

»Da. To je bilo namreč proti paragrafu, zato ker je Grazer Tagblatt pisal, da ste mrtvi.«

»V korist države je včasih treba lagati.«

»To dobro vem, gospod Prochazka, cenzorji so nas te državljanske čednosti že dobro naučili.«

»Kdor tega ne zna, ne doseže visokih mest.«

»Tega ni potreba dokazovati. Zgledov je dovolj.«

»Zato ne vem, čemu se čudite, da sem jaz — moral umreti.«

»Ne čudim se prav nič, ker sem se tega že davno odpravil. Zanimala me je samo, kakšna je taka smrt.«

»Kakšna? Avstrijski konzul mora biti vsega zmožen.«

»Vem, vem. Verjemite, da se me včasih polasti želja, da bi bil avstrijski konzul. Mislim, da bi imel za to dovolj zmožnosti.«

»Ali ste plemenite t. j. modre krvi?«

»Slučajno ne. Ampak temu se lahko pomaga. Par črk in kri se spremeni. Vaši predniki n. pr. ...«

»To nič ne de. Človek mora biti rojen diplomat.«

»Teh je v Avstriji zelo mnogo.«

»Da, zato smo rešili Albanijo.«

»Imenitno. Povejte mi, kako je to bilo.«

»Kakor Srbi so šli v Drač. Morali so skozi Prizren. Da bi jih ustavili, so na Dunaju razglasili, da so me ustrelili. Vedel sem takoj, kaj je moja dolžnost. Vi se tega niste zavedali, zato so vas konfiscirali. To je mala laž: človek živi in ve, da je mrtev. To vendar nič ne škoduje. Inzi sem se takrat zelo dobro in — veste — na Bledu je bolj prijetno kakor v Prizrenu.«

»Verjamem. Ko ste vstali od smrti, ste šli takoj a Dunaj od tam pa na sprehod v Brazilijo. To je bilo posmrtno plačilo.«

»Tako je.«

»Vidite, to je zelo zanimivo govoriti s takim živim mrličem, kakor

ste vi. Vi bi gotovo iz svojega biv-
šega življenja in iz svoje smrti vedeli
še mnogo povedati.
»Najlepša čednost diplomatov je,
da molče.«
»Posebno pri nas.«
»Mi smo n. pr. že davno vedeli,
da se bo na Balkanu vse tako raz-
vilo.«
»Seveda, saj ste vedeli celo za
svojo smrt.«
Gospod Prochazka se je na to
prevalil in je pokazal svojo zadnjo
stran proti solncu. Jaz pa sem za silo
ozdravil svoj revmatizem in sem se
poslovil. Ostal sem sicer na našem
lepem Bledu, ampak gospoda Pro-
chazko nisem nič več obiskal.

**Najnovejša tele-
fonska in brzojavna
poročila.**
**Srbi še vedro zmago-
valci. — Rumunija ne
odstopi.**

Vendar se je izkazalo, da so vse
vesti o bolgarskih zmagah izmišlje-
ne. Bila je pobožna želja in nič več.
Krivolak je branilo en regularni srb-
ski polk in 4000 prostovolcev, ki so
bili po večini Turki in Arnauti. Pred
velikansko bolgarsko premočjo se je
morala posadka umakniti. Toda, ko
je prišlo ojačenje, so bili Bolgari iz
zasedenih pozicij pregnani. Poročila
krščanske Rajhsposhte so neresnična
in izmišljena in za to nimajo nobene
cene. Niti na Dunaju jim več ne ve-
rujejo. Poročal je ta list o bitki pri
Velesu — toda ta bitka se sploh ni
vršila. Na bojišču je položaj za Srbe
ugoden. V svoji oblasti imajo tudi vse
planine na desni in levi strani od Kri-
ve Palanke in s tem gospodovanje
nad čustendilsko dolino. V Sofiji vla-
da velikansko razburjenje, ker so že
začeli sprevideti, da na bojišču ne
gre po njihovi želji. Upali so, da se
jim posreči Rumunijo pomiriti, toda
zadnje vesti pravijo, da so se poga-
janja razbila.
Pa ne le iz poročil z bojišča,
temveč tudi iz pisave vladnih orga-
nov ene in druge države je lahko
spoznati, da Bolgarom slaba prede.
Oficijozni bolgarski list kliče velesile
na pomoč, na intervencijo, da se s
tem napravi prosta pot ruskemu raz-
sodišču. Srbija je že zdavnaj razso-
dišče priznala, le Bolgarija ni hotela
ničesar slišati, sedaj si ga pa želi,
kar je znamenje, da ni srečna v svo-
jem kajnskem poslu.

BOLGARI VRŽENI ZA STRUMO.
Atene, 7. julija. Po bitki pri Kil-
kisu (ki je bila za Grke srečna), so
Grki potisnili Bolgare na celi črti za
reko Strumo. Osvojili so 12 topov in
množico municije. Dosedanje izgube
Grkov so: 10.000 mož mrtvih in ran-
jenih.
**TURČIJA ŠE NI STORILA
NOBENIH SKLEPOV.**
Carigrad, 7. julija. Porta ni sto-
rila še nobenih sklepov za svoje za-
držanje napram Bolgariji. Tozadevni
sklepi bodo predmet posvetovanja
ministrskega sveta.

**ENERGIČNE RUMUNSKÉ
ZAhteVE.**
Bukarešt, 7. julija. Vlada ostaja
pri tem, da mora Bolgarija spolniti
vse rumunske zahteve, t. j. odstop
ozemlja do črte Tutrokan-Balčik in
da se Bolgarija brez vseh pridržkov
podvrže ruskemu razsodišču. Ru-
munska vlada je zagrozila, da bo za-
litevala Varno, če pride do vojne.
**RUMUNSKO - SRBSKI
RAZGOVORI.**
Bukarešt, 7. julija. Visok častnik
rumunskega generalnega štaba se je
podal v Belgrad, da se tam dogovori
s srbskim generalnim štabom za slu-
čaj kooperacije.

**AVSTRIJA BO SUSPENDIRALA
USTAVO NA ČESKEM.**
Dunaj, 7. julija. Kakor znano, se
je vlada dogovorila s cesarskim na-
mestnikom Thunom, dr. Kramarjem
in Lobkovicem, da suspendira usta-
vo na Českem in mesto deželne
odhoda sestavi upravno komisijo 9
oseb, kjer bi imeli Čehi le tri glaso-
ve. Ker so pa mladočehi preko Kra-
marja sklenili, da mladočeska deželna
odbornika ne smeta resignirati in
agrarci to ravno tako storili —
je bila namera vlade preprečena. To-
da vlada se ne da ustrašiti. Sklenila
je po razgovoru s Thunom, da vse-
eno imenuje upravno komisijo, ki bo
dolga trajanja, ker hoče vlada re-
šiti nekaj perečih zadev česko-nem-
ških pogajani brez ozira na česke
stranke. Poskusila pa bo še preje
napraviti program za kratko sejo de-
želne odbora. Upravno komisijo im-
enuje takoj, kakor hitro bodo izčrpa-
ne deželne finance.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.
Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vi-
narjev. Pismenim vprašanjem je priložiti
znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših
ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zu-
pnanj inserenti v znakmah. Zaključek malih
oglasov ob 6. uri zvečer.
Centenim obiskovalcem Trsta
se priporoča prenočišče v hotelu H.
Kosič, ulica Carradori št. 15. Cene
nizke. — Skupno več dijakov, naj-
nižja cena.
**Dva dijaka se sprejmeta v po-
polno oskrbo.** Natančneje v Levstik-
kovi ulici 2.
Poletne čepice naredi najceneje
Feliks Žagar, Stari trg 32. 609—2
Motorno kolo 3 in pol HP iz-
borno delujoče, se proda za 240 K.
P. Škafar, Rimska cesta 11. 615—2
**Soba s kuhinjo se odda z avgu-
stom.** Ambrožev trg št. 3, III. nad. 614—3

Tržne cene v Ljubljani.
Tedensko poročilo od 27. junija do 4. julija.

	Cene v kronah	
	od	do
1 kg govej. mesa I. vrste	1.80	2.00
1 " " " II. " "	1.60	1.80
1 " " " III. " "	1.50	1.70
1 " telečjega mesa	1.80	2.00
1 " praščj. mesa (sveže)	2.20	2.40
1 " " (prek)	2.20	2.40
1 " kostrunovega mesa	1.40	1.50
1 " masla	2.60	2.80
1 " masla surovega	2.60	2.80
1 " masti praščje	1.80	2.00
1 " slanine špeha (sveže)	1.72	1.92
1 " slanine prekajene	1.90	2.00
1 " sala	1.80	1.92
1 " čajnega masla	3.20	3.60
1 " margariskega masla	2.00	2.20
1 jajce	0.06	0.08
1 liter mleka	0.20	0.22
1 " posnetega	0.08	0.10
1 " sucatane sladke	0.90	1.00
1 " kisle	1.40	1.60
1 kg medu	1.40	1.60
1 piščanec	1.80	2.00
1 golob	0.35	0.60
1 raca	2.10	3.00
1 gos	7.00	8.00
1 puran	—	—
100 kg pšenične moke št. 0	34.50	—
100 " " " 1	34.20	—
100 " " " 2	33.60	—
100 " " " 3	33.00	—
100 " " " 4	32.30	—
100 " " " 5	31.50	—
100 " " " 6	30.50	—
100 " " " 7	27.80	—
100 " " " 8	16.00	—
100 " koruzne moke	25.00	—
100 " ajd. moke I. vrste	48.00	—
100 " " II. " "	46.00	—
100 " ržene moke	—	—
1 " riž	0.30	0.32
1 " graha	0.20	0.28
1 " leče	0.40	0.44
1 " kaše	0.30	0.32
1 " ričeta	0.26	0.28
100 kg pšenice	23.00	—
100 " rži	20.00	21.00
100 " ječmena	19.00	20.00
100 " ovs	22.00	23.00
100 " ajde	23.50	24.50
100 " prosa belega	18.00	19.00
100 " " navadnega	18.60	19.00
100 " koruze	7.00	8.00
100 " krompirja	7.00	8.00
100 " činkvantine	23.00	24.00
100 " sena	6.50	7.50
100 " slame	5.50	6.50
100 " stelje	3.50	4.50
100 " detelje	7.50	8.50
Cena trdemu lesu za m ³	9.50	12.00
Cena mehkeemu lesu za m ³	8.00	9.00
Praščji na klavnici	1.13	1.28

**Pošljite narocnino,
ako je še niste!**

Ljubiteljem dalmatinca!
Vsled ugodnega nakupa točim naravno
rudeče in črno dalmatinsko kakor tudi
druga vina po nižani ceni. I. Bole,
gostilna in prenočišče „TABOR“.

Laška kuhinja
v Ljubljani.
Od danes naprej se dobe vsak dan
sveže morske ribe
in najboljše vino Teran iz de-
želne kleti Parenco.

POZOR!
80.000 parov čevljev
4 pari čevljev za le K 850.
Zaradi plačilnih težkoč mi je naročilo več ve-
likih tovarov, da prodam velik del čevljev globo-
ko pod izdelovalno ceno. Prodajam torej radi tega
vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih
čevljev, z zbitimi podplatmi rujava ali črna usnja,
jako elegantna najnovejša fazona velikost lt Nr.
Cm. Vse štiri pari stanejo le K 850. Razpo-
šiljatev po povzetju.
D. Wulkan, Krakovo (Avstr.)
Isaka 3.—646
Zamena dopustna, tudi denar nazaj.

Hiša
sredno velika s staro gostilno in
vrtom pri železniški postaji na Go-
renjskem se radi družinskih razmer
takoj proda. — Naslov pove „Prva
anončna pisarna“.

Zganjarna
F. Pečenko
se je zopet odpri
v ulici Scala Belvedere št. 1
(prihod iz ulice Miramar).
ri oroča se svojim starim obisko-
v in ob enem cenj. občinstvu.

Radioaktivno termalno kopališče
Toplice na Kranjskem
Sezija od 1. maja do 1. oktobra.
Postaja dolenske železnice Straza-Toplice.
Akutov vrelc 38°C, daje vsak dan nad 30.000 hl
radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem
in s kopanjem. Izredno uspešno proti putiki,
revmi, nevralgiji (trganju), ženskimi boleznim in
drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne
kopeni. Elektroterapija in masaža. Ravnateljstvo:
Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka.
Zdravo podnebje, gostogozdnata okolica. Bo-
gato opremljene sobe. Izborne in cene restav-
racije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno
kopališka uprava.

Od dobrega najboljše! je še vedno izvorni
Singerjev šivalni stroj

Dobi se samo v naših prodajalnah
s takim izveskom in s to varstveno znamko
Ljubljana, Sv. Petra cesta 4, Novo mesto,
hiša lekarn Bergman; — Kranj, Glavni
trg 119; — Kočevje, Glavni trg 79, ali
pa po naših potnikih.

Ne glede na vrednost blaga
dajem panama slamnike, ki so preje stali 12—14 K za 6 K
spalne obleke " " " " 13—16 " " 7 "
bele obleke zadnje nov. " " " " 40—50 " " 14 "
prašne plašče " " " " 18—20 " " 10 "
Dalje velika zaloga pralnih oblek za gospode
in otroke po najnižjih cenah.
Angleško skladišče oblek
O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Del. glavnica: Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Rez. fond nad
K 8,000.000. K 1,000.000.
Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih
4 3/4 %

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraz-
novrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji,
ko nobena druga zavarovalnica.
Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z
manjšajočimi se vplačili.
Rezervni fond K 58,461,432.56. — Izplačane
odškodnine in kapitalije K 123,257,695.77.
„SLAVIJA“ Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše
države z vseskozi slovensko-narodno upravo.
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Vsa pojasnila daje
čigar pisarne so v lastni
bančni hiši
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Učiteljska tiskarna
: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :
se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin.
Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v naj-
krajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mla-
dinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.
Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.